

ISKŘ

PLÁNOVÁNÍ V KRIZOVÉM ŘÍZENÍ – IT pro IZS PLUSKAL Dalibor

Operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost

Projekt: ***Vzdělávání pro bezpečnostní systém státu***

(reg. č.: CZ.1.01/2.2.00/15.0070)

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

7/T2. ISKŘ

Plánování v krizovém řízení - informační technologie pro IZS

1. Proč ISKŘ
  2. Základní pojmy
  3. Postup krizového managementu - plány
- Závěr - úkoly do samostudia

ISKŘ Vzdelávací cíle:

Cílem je zorientovat studenty v dnešním světě IS, zdůraznit úlohu specialistů i uživatelů a jejich možnosti při spolupráci na jejich tvorbě i užití.

Informace v informačních systémech (IS) a informační technologie (IT) ovlivňují a stále více mění náš každodenní život.

Je nezbytné mít základní představu o významu informací a o možnostech využití prostředků informačních technologií k jejich získávání a zpracování.

Proč ISVS/ISKŘ?

Motto:

„Četná zneužití informačních systémů nemohou být nadále tolerována. Základem v naší životní pouti je víra, že informace, jež náleží lidu, jsou jim poskytovány. Nemůže dojít k tomu, že ti, kteří jimi operují, nakonec neznají jejich vlastní směr.“

Richard NIXON
prezident USA

Pakt o svobodném předávání informací v r. 1971

Proč ISKŘĚ?

Motto:

„ Zranitelnost současné lidské společnosti se projevuje především negativními důsledky živelních pohrom, havárií vzniklých z antropogenních příčin, možných teroristických útoků a jiných jevů, ohrožujících zdraví a životy lidí a jejich životní podmínky. Tyto negativní důsledky je nutné optimálním způsobem řešit a minimalizovat jejich dopad na společnost. “

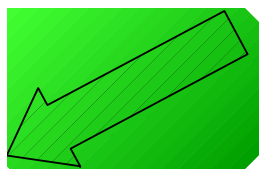
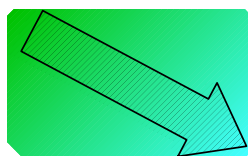
doc. RNDr. Petr Linhart, CSc.

Informace a rozhodování v KŘ

vzdělání

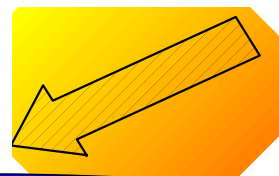
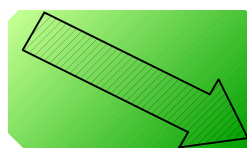
zkušenosti

data

znalosti

INFORMACE

ROZHODOVÁNÍ

AKCE

Krizový management a IS

- ✚ Kvalita IS v KM patří mezi strategické faktory akceschopnosti organizace a její interoperability
- ✚ obtížná předpověď vývoje = nutná adaptabilita IS organizace v rámci IZS
- ✚ potřeba informací i z okolí

**Hodnota
informace přijaté**

**Hodnota
informace
předané**

Pojmy: Informační Systémy KŘ

- ✚ Informační systém KŘ (dále jen ISKŘ) je know how organizace přinášející výhodu ***interoperability*** v rámci IZS.

Společný jmenovatel definic Interoperability: schopnost vzájemně si rozumět, vzájemně spolupracovat, dosáhnout vzájemné součinnosti.

Pojmy: Informační Systémy KŘ

- Obecným **cílem** všeho úsilí je vytvořit podmínky pro optimální využití datových zdrojů, využít v jednotlivých informačních systémech informace již získané v jiném informačním systému, účelně omezit obsah a rozsah dosud provozovaných informačních systémů, a snížit tak náklady státu v této oblasti.

IS obecné či speciální?

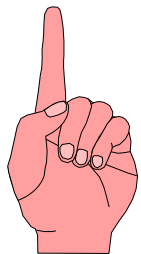
(+)

obecné

Cenově příznivé

Univerzální - více řešení

Nevyžadují speciální přípravu obsluhy

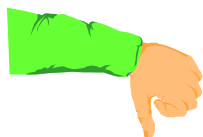

speciální

Řeší přesně to co vyžadujeme

Uživatelsky přátelské prostředí

Nevyžadují předzpracování dat

Většinou komplikovanější zpracování dat

Časově náročnější zpracování

(-)

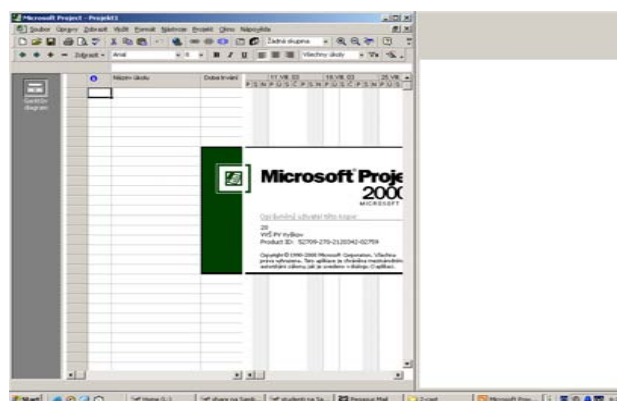
Velmi vysoká cena

Vyžadují speciální přípravu obsluhy

IS obecné?

- Obecné - nástroj projektu:

Aplikace Microsoft Project je výkonný a pružný nástroj k řízení jednoduchých i složitých projektů. Umožňuje plánovat a sledovat veškeré činnosti a kontrolovat jejich průběh.

IS speciální?

Existují tři odlišné varianty řešení projektu informačního systému:

1. „vlastními silami“ – využití specialistů IT/IS organizace.
2. Kooperace vlastního řešitelského týmu s externím dodavatelem.
3. Generální dodavatel IT/IS – tzv. systémový integrátor.

Architektura služeb ISKŘ

© foto Pluskal 2004

- = dílo navrhovatele vytvářející funkční prostor pro další realizaci podle základních ideových představ a technických možností **daných vývojem ICT**,
- = u aplikačního SW se postupně vyvinula a ustálila tzv. **vrstvená architektura**, založená na uspořádání dílčích komponent OS i dalších programových prostředků do vzájemně podřízených vrstev, využívajících služeb vrstvy nadřazené v přesně definovaných vazbách.

MÚ – definice:

Mimořádná událost

Je škodlivé působení sil a jevů vyvolaných činností člověka, přírodními vlivy, a také havárie, které ohrožují život, zdraví, majetek nebo životní prostředí a vyžadují provedení záchranných a likvidačních prací.

Mimořádná událost může přerůst v krizovou situaci.

KS – definice:

Krizová situace

Je mimořádná událost, při níž je vyhlášen krizový stav (mimořádná situace, kdy je bezprostředně ohrožena svrchovanost a územní celistvost státu, jeho demokratické základy, chod hospodářství, systém státní správy a samosprávy, zdraví a život velkého počtu osob, majetek ve velkém rozsahu, kulturní statky, životní prostředí nebo plnění mezinárodních závazků, přičemž ohrožení nelze zabránit ani jeho následky odstranit obvyklou činností správních úřadů, orgánů územní samosprávy, ozbrojených sil, záchranných sborů, havarijních a jiných služeb.).

KI – definice:

- + **Kritickou infrastrukturou** – se rozumí výrobní a nevýrobní systémy a služby, jejichž nefunkčnost by měla závažný dopad na bezpečnost státu, ekonomiku, veřejnou správu a zabezpečení základních životních potřeb obyvatelstva.
- + **Ochranou kritické infrastruktury** – se rozumí proces, který při zohlednění všech rizik a hrozeb směřuje k zajištění fungování subjektů kritické infrastruktury a vazeb mezi nimi.

Krizový management a IT/IS

<http://www.kr-kralovehradecky.cz/scripts/detail.php?id=388>

Integrovaný záchranný systém (IZS)

- Základními složkami IZS jsou Hasičský záchranný sbor ČR (HZS) a jednotky požární ochrany zařazené do plošného pokrytí kraje, zdravotnická záchranná služba a Policie ČR.
- Legislativní zakotvení IZS je v zákoně č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému. Další podzákonnou normou je vyhláška č. 328/2001 Sb., která upravuje konkrétní činnost složek IZS na místě zásahu.
- Základní složky při běžných zásazích, tzv. „všeobecných opatřeních“, na svých úrovních fungují samostatně dle vlastních legislativních norem. (Zákon o HZS, zákon o Policii ČR ...)

Zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení

- Zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení**
 a o změně některých zákonů (krizový zákon) nám říká, že „krizové řízení je souhrn řídicích činností věcně příslušných orgánů zaměřených na analýzu a vyhodnocení bezpečnostních rizik, plánování, organizování, realizaci a kontrolu činností, prováděných v souvislosti s řešením krizové situace“.

ZÁKON č. 430/2010 Sb.

ze dne 21. prosince 2010,

- kterým se mění zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon), ve znění pozdějších předpisů:

Na konci textu § 1 se doplňují slova „**a při ochraně kritické infrastruktury a odpovědnost za porušení těchto povinností**“.

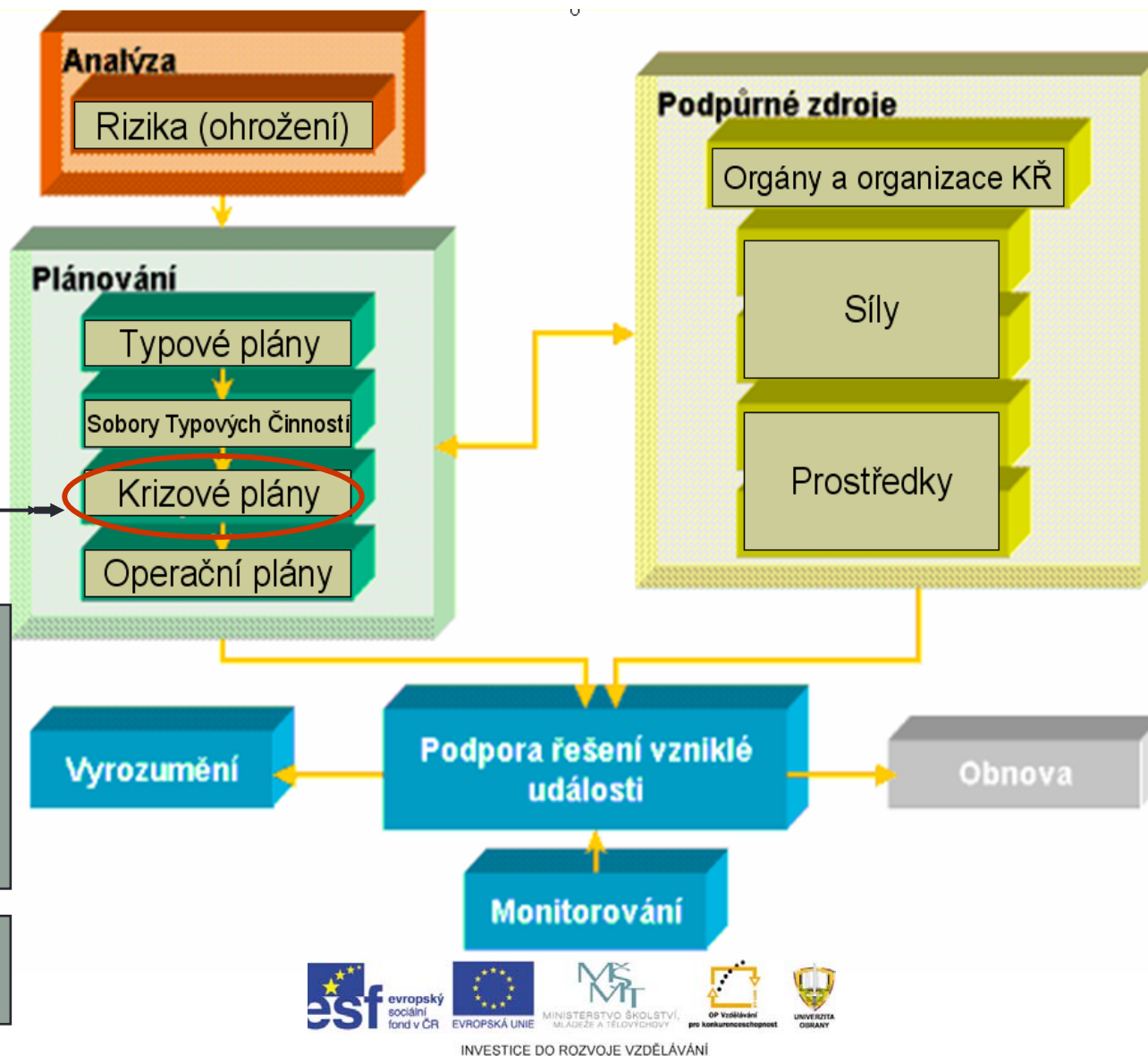
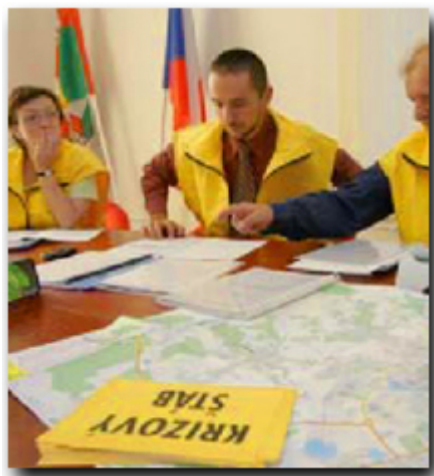
Průřezovým kritériem pro určení prvku kritické infrastruktury je hledisko:

- a) **obětí** s mezní hodnotou více než 250 mrtvých nebo více než 2 500 osob s následnou hospitalizací po dobu delší než 24 hodin,
- b) **ekonomického dopadu** s mezní hodnotou hospodářské ztráty státu vyšší než 0,5 % hrubého domácího produktu, nebo
- c) **dopadu na veřejnost** s mezní hodnotou rozsáhlého omezení poskytování nezbytných služeb nebo jiného závažného zásahu do každodenního života postihujícího více než 125 000 osob.

Postup krizového managementu

Plány krizového managementu

Krizové plány (KP)

A. Základní část

B. Přílohová část

Plán krizové připravenosti

Plán řešení krizové situace

Plány krizového managementu

Krizové plány (KP)

A.	Základní část
A.1	Vymezení působnosti, odpovědnosti a úkolů orgánů KŘ kraje
A.2	Charakteristika organizace krizového řízení
A.3	Výčet možných krizových rizik
A.4	Podklady a zásady potřebné pro použití přílohové části KP
B.	Přílohová část
B.1	Přehled sil a prostředků
B.2	Katalog krizových opatření
B.3	Typové plány
B.4	Operační plány
B.5	Plán nezbytných dodávek
B.6	Plán akceschopnosti
B.7	Plán spojení
B.8	Plán materiálně technického zabezpečení
B.9	Plán zdravotnického zabezpečení
B.10	Topografické mapy

Plány krizového managementu

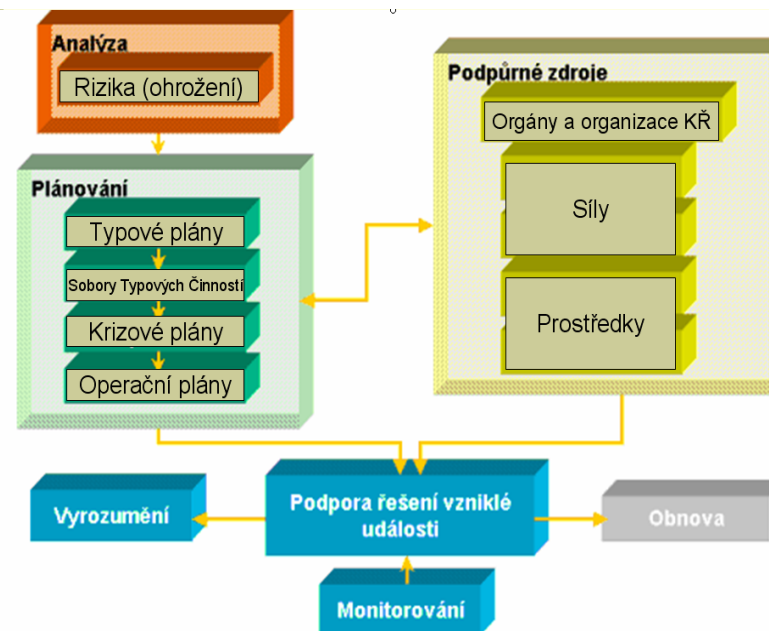
• Krizový plán

• Základní část

- Vymezení působnosti, odpovědnosti a úkolů zpracovatele krizového plánu
- Charakteristika organizace krizového řízení
- Výčet a hodnocení možných krizových rizik a jejich dopad na území a činnost
- Podklady pro používání přílohové části KP

• Přílohová část

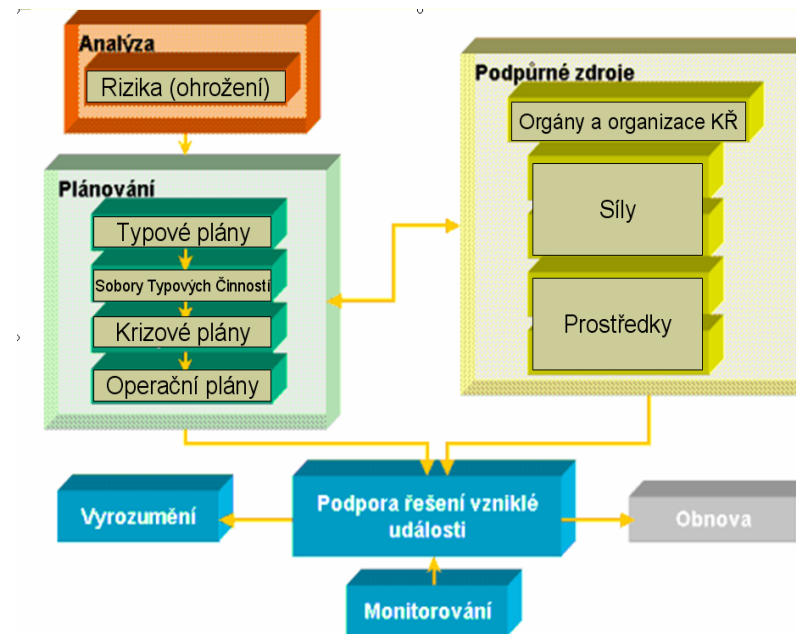
- Typové plány (Výpisy z typových plánů)
- Manuál krizových opatření
- Další plány

Plány krizového managementu

• Operační plány

- Plán k provádění záchranných a likvidačních prací v okolí zdroje nebezpečí
- Plán akceschopnosti zpracovatele KP
- Přehled sil a prostředků
- Plán nezbytných dodávek
- Plán hospodářské mobilizace

• Plány

- *Spojení*
- *Materiálně technického zabezpečení*
- *Zdravotnického zabezpečení*
- *Topografické mapy s vyznačenými riziky a řešením*
- *Další dokumenty potřebné pro řešení krizových stavů*

Přehled typových krizových situací

P.č. Typ krizové situace (druh ohrožení)

1. Dlouhodobá **inverzní** situace
2. **Povodně** velkého rozsahu
3. Jiné **živelné pohromy** velkého rozsahu, např. rozsáhlé lesní požáry, sněhové kalamity, vichřice, sesuvy půdy, zemětřesení, apod.
4. **Epidemie** – hromadné nákazy osob (včetně hygienických a dalších režimů)
5. **Epifytie** – hromadné nákazy polních kultur (včetně hygienických a dalších režimů)
6. **Epizootie** – hromadné nákazy zvířat (včetně hygienických a dalších režimů)

Přehled typových krizových situací

P.č. Typ krizové situace (druh ohrožení)

7. **Radiační havárie**

8. **Havárie velkého rozsahu** způsobená vybranými **NCHL**

9. **Jiné technické a technologické havárie** velkého rozsahu – požáry, exploze, destrukce části staveb

10. **Narušení hrází** významných vodohospodářských děl se vznikem zvláštní povodně

11. **Znečištění vody, ovzduší** a přírodního prostředí haváriemi velkého rozsahu

12. **Narušení finančního a devizového hospodářství** státu velkého rozsahu

13. **Narušení dodávek ropy** a ropných produktů velkého rozsahu

Přehled typových krizových situací

P.č. Typ krizové situace (druh ohrožení)

14. **Narušení dodávek** elektrické **energie, plynu** nebo tepelné energie velkého rozsahu
15. **Narušení dodávek potravin** velkého rozsahu
16. **Narušení dodávek pitné vody** velkého rozsahu
17. **Narušení dodávek léčiv** a zdravotnického materiálu velkého rozsahu
18. **Narušení funkčnosti dopravní** soustavy velkého rozsahu
19. **Narušení funkčnosti veřejných telekomunikačních** vazeb velkého rozsahu
20. **Narušení funkčnosti veřejných informačních** vazeb velkého rozsahu

Přehled typových krizových situací

P.č. Typ krizové situace (druh ohrožení)

21. **Migrační vlny** velkého rozsahu

22. **Hromadné postižení osob** mimo epidemií – řešení následků včetně hygienických a dalších režimů

23. **Narušení zákonnosti** velkého rozsahu

Jednotlivé typy krizových situací – druhů ohrožení máme zpracovány jako „Případové studie“, které budeme řešit na cvičeních...

Hrozby pro IS:

- 1) odolnost
- 2) bezpečnost
- 3) ???

7/T2. ISKŘ

Úkoly do samostudia:

1. Na příkladech uveďte základní pojmy z oblasti ISKŘ
2. Objasněte základní rozdělení plánů pro KŘ.
3. Charakterizujte Krizové plány (KP)